



**NORSKE SJØMATBEDRIFTERS
LANDSFORENING**

Nærings- og fiskeridepartementet

Postadresse:

Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo

Trondheim, 14. mai 2018

Høringssvar – Sjarkflåtens rolle i et fremtidsrettet kvotesystem.

Innledning:

Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) viser til høringsbrev av 23. mars 2018. NSL avgir med dette følgende innspill til høringen.

Regjeringens hensikt med denne høringen er å gi et bedre beslutningsgrunnlag for en helhetlig politisk vurdering og revisjon av kvotesystemet. Spørsmålet er hvilke rammebetingelser sjarkflåten bør ha i et fremtidsrettet kvotesystem.

NSL viser til at dagens kvotesystem har blitt gradvis utviklet de siste 40 årene. Utgangspunktet var fiskets rolle som samfunnsbærer langs kysten. På dette grunnlag ble prinsippet om en fiskereid flåte og begrenset trålflåte etablert.

Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) er en landsdekkende bransjeorganisasjon for norske sjømatselskaper som organiserer både oppdrettere, slakterier, fiskemottak, foredlingsbedrifter og eksportører.

Innledningsvis vil det, sett fra NSL sin side, være viktig å legge vekt på hvordan tilgjengelige kvoter bidrar til å opprettholde lønnsom sysselsetting for alle våre medlemsbedrifter spesielt og næringen generelt. Vår målsetting er å bidra til å sikre høyest mulig verdiskaping. For alle kvoter legger en til grunn at det er høyest mulig verdiskaping langs kysten som for våre felles kvoteressurser, alltid skal ligge til grunn i revisjonsarbeid. Dette grunnprinsippet er også regulert i både deltaker – og havressurslovgivning.

Vurderinger knyttet til sjarkflåtens rolle:

Basert på den kunnskap og erfaringer NSL besitter er flåten i dag den desidert største flåtegruppen målt i antall båter (hele 1397 båter pr februar 2018), og er åpenbart den flåtegruppen som bidrar til den største spredningen i aktivitet langs kysten. Videre kan man oppsummere sjarkflåtens rolle som følger:

- Spiller den viktigste rollen som leverandør av fersk fisk til landindustrien.
- Bidrar til et overveiende antall fiskerarbeidsplasser i forhold til kvoteregnskapet.
- Er den som i størst grad opprettholder helårige arbeidsplasser på land, gjennom fiske, også etter andre arter enn torsk utover torskesesongen. Derfor er den også den som leverer råstoff som, i sum gir blant den høyeste verdiskapningen både på sjø og land.
- Har de senere år vist til solid økonomisk vekst.
- Gjennomført en betydelig oppgradering/modernisering de siste årene, dette har også bedret sikkerheten både for de som fisker alene og de som samfisker.
- Erfaring tilsier at strukturering fører til en papirgevinst fra fellesskapet, gitt til de som gjennomfører strukturering. Strukturerte kvoter sørger for at "papir prisen" på kvotene fortsetter å stige.
- Er i dag den eneste flåtegruppen der det er mulig å rekruttere nye fiskere med egne rettigheter, som vil fortsette å bli leverandør for lokal fiskeindustri. Ved strukturering av også denne flåtegruppen vil, i fremtiden neppe nye unge fiskere ha økonomiske muligheter til å bli skipper på egen båt.
- I et miljøperspektiv er også sjarkflåten vinnere, nærhet til fisket senker naturligvis utslipp.
- Erfaring dokumenterer at strukturering svekker de kystsamfunn som mister kvote, og styrker de samfunn som overtar kvote. Der er mange eksempler på hele samfunn som er blitt tilnærmet fri for kvoter, med den følge at landindustri som har gjennomført investeringer ikke lenger har kvotegrunnlag for videre drift.
- Gjennomsnittlig førstehandsverdi i fangstleddet har hatt nær en dobling på under 20 år. Driftsmarginer de siste årene på om lag 10-25% er langt over det som er normalt for industrien. Fiskernes inntekt i flåtegruppen er derfor heller ikke et argument for å strukturere. Når en så i tillegg vet at strukturering betyr lavere inntjening på land så faller lønnsomhet i sjarkflåten som argument, på steingrunn.
- Samfiske ordningen har beviselig fungert idet lønnsomheten er gått opp, kvaliteten er blitt gradvis bedret og sikkerheten til sjøs er ivaretatt på samme måte som den ville vært ved strukturering.

NSL mener dagens rammebetingelser samlet sett gir grunnlag for leveranse av god kvalitet. Vi ønsker her spesielt å trekke frem fiske med jukse/line. Videre opplever vi at man sikrer gode arbeidsforhold, og at dette blir ivarettatt på en god måte gjennom blant annet samfiske ordningen. Avlønningmessig ser vi også at inntektene er langt høyere sammenliknet med landbasert industri. Den sener tids driftsmarginer viser også at man har akseptabel avkastning på kapitalen som muliggjør nødvendig og ønsket fornying av flåten.

Anbefalinger:

NSL registrerer at regjeringen legger frem forslag på fire alternativ som man ber om tilbakemelding på. Vi registrerer videre at Regjeringen arbeider med oppfølgingen av forslagene til Kvoteutvalget med et nytt kvotesystem, og at man tar sikte på å fremme en stortingsmelding til behandling i løpet av våren 2019. NSL er enige med departementet i at vi dag har mange regler for hvem som kan fiske, hvordan og hvor mye de kan fiske, og at dagens system er svært komplekst, lite fleksibelt og kan være modent for endringer og forbedringer.

På den bakgrunn mener NSL det vil være mest hensiktsmessig å vurdere sjarkflåtens rolle i en helhetlig sammenheng av et fremtidig kvotesystem. For at man ikke skal få nye fragmenterte, og komplekse løsninger mener vi det derfor vil være hensiktsmessig at man kjenner regjeringens forslag til et helhetlig kvotesystem før man vurderer sjarkflåtens rolle i et fremtidig kvotesystem.

NSL mener de foreslåtte alternativene til strukturering i sjarkflåten vil kunne føre til flere nedlagte fiskevær, med landanlegg som naturlig avvikles. Dette vil igjen kunne føre til en situasjon med redusert verdiskapning, sysselsetting og økt arbeidsløshet langs kysten

Etter NSLs syn kan en uønsket konsekvens bli at noen få berikes ytterligere gjennom økte papirverdier, og hvor 10-25% lønnsomhet ikke lengre anses som godt nok. Dette vil videre kunne føre til at de som har investert på land får forringet sine sine investeringer. Det er til nå heller ikke fremmet forslag om kondemneringsordninger for de anlegg som mister kvotegrunnlaget, de i sin tid la til grunn for investeringene som ble foretatt.

NSL registrerer at hoveddelen av flåten som nå fronter strukturering i sjarkflåten, er de som i dag eier flere kvoter. Det må videre påpekes at inndragningen på 20%, for industrien, i seg selv vil få store volummessige konsekvenser – da en på forhånd ikke vet hvor re-tildelingene vil finne sted.

NSL ber departementet foreta en helhetlig gjennomgang av dagens ordninger for å sikre mer stabil leveranse gjennom hele året til mottakene.

Forslag:

På den bakgrunn vil NSL gå imot innføring av strukturkvoteordninger for sjarkflåten. Vi mener sjarkflåten gjennom opprettelse av samfiske ordningen er en god ordning som er godt rustet for fremtiden. Vi mener således at dette er en ordning som bør gå fra å være en midlertidig til varig ordning.

NSL mener videre at sjarkflåten har en uvurderlig betydning for mange kystsamfunn, idet de utgjør livsnerven av fiskekjøpernes kvotegrunnlag. Strukturering vil derfor kunne bidra til en styrt avfolkning av mange samfunn.

NSL vil be departementet vurdere innføring av en ordning hvor 20 – 25 pst av fangsten som fiskes utenfor fartøyets naturlige geografiske område skal ilandføres i det naturlige geografiske området. Videre bes regjeringen om at det foretas en gjennomgang av dagens ordninger for å sikre mer stabil leveranse gjennom hele året til mottakene.

Med vennlig hilsen

Norges Sjømatbedrifters Landsforening.



Robert Eriksson

Administrerende direktør



Jurgen Meinert

Fagsjef Fangstbasert industri og eksport

Sigurd Rydland

Leder utvalg fangstbasert industri